

BESLENME ve DIYETETİK BÖLÜMÜ MEZUNLARI TARAFINDAN BUGÜNE KADAR YAPILAN ARAŞTIRMA ve YAYINLAR

Doç. Dr. Türkân Kutluay*
Dr. Gülden Pekcan**

Ben sizlere Beslenme ve Diyetetik Bölümünün görevlileri ve mezunları tarafından bugüne kadar yapılan araştırma ve yayınları sayıları ve konu başlıkları ile sunmaya çalışacağım.

Bugün 20. yılını kutladığımız 1962 yılında kurulan bölümümüz ilk mezunlarını 1966 yılında vermiştir. İlk yıllarda okul kontenjanı 15 kişi olduğundan 1969 yılına kadar mezun sayısı 34 kadardı. Ancak, Sayın Baysal'ın belirttiği gibi batıda olsun, doğuda olsun tarihi hayli eski olan bu meslek, ülkemiz için çok yeni idi. Tanıtılması ve Türkiye'nin içinde bulunduğu beslenme sorunlarının çözümüne katkıda bulunabilmek için yapılması gerekli pek çok faaliyet vardı. Okulun imkânları ise çok sınırlı idi. Bu faaliyetleri gerçekleştirebilmek amacı ile 1969 yılında henüz sayımız 34 iken kuruluşu için 15 kişi gerektiren Türkiye Diyetisyenler Derneği'ni kurduk ve 1972 yılında Derneğimiz, Beslenme ve Diyet adlı bir dergi yayınlamaya başladı.

Bugün burada sizlere sunacağımız yayınların büyük bir kısmı, bu dergide, tıp ve gıda ile ilgili diğer dergilerde basılmıştır, basılacaktır.

Beslenme ve Diyetetik Bölümü elemanları ve mezunları tarafından yapılan araştırma ve yayınlar :

Doçentlik tezi	7
Doktora tezi	23
Bilim uzmanlığı tezi	38
Yayınlanmış araştırmalar	27
Yayınlanmamış araştırmalar	25
Derleme yazıları	85
Kitaplar	12

* H. Ü. Beslenme ve Diyetetik Bölümü Öğretim Üyesi

** H. Ü. Beslenme ve Diyetetik Bölümü Öğretim Görevlisi

Çoğunlukla hastalıklarda beslenme, besinlerin beslenmemizdeki yeri ve kullanılması, besin öğeleri, anne ve çocuk beslenmesi gibi konularda yazılmış 85 derleme yazısı da bulunmaktadır. Bu derlemelerin özellikle hastalıklarla ilgili olanları doktor - diyetisyen işbirliği ile kaleme alınmıştır. İşbirliği yaptığımız doktor arkadaşların büyük bir bölümü bugün aramızdadır, kendilerine arkadaşlarım adına teşekkürü borç bilirim.

Bu basılı yayınların yanında radyo ve televizyon için hazırlanmış yaklaşık 50 kadar program vardır. Bu programlar zaman zaman radyo ve televizyondan sunulmaktadır. Bu kurumlara beslenme konusunda gösterdiği ilgi ve önemden dolayı arkadaşlarım adına teşekkür ederim.

Bütün bu çalışmalarda bize önderlik eden Okulumuzun kuruluşundan bugüne bizlere destek olan sayın hocalarımız Prof. Dr. Ayşe Bay-sal'a ve Prof. Dr. Orhan Köksal'a teşekkürlerimizle sevgi ve saygılarımızı bu vesile ile bir kez daha sunmak istiyoruz.

Beslenme ve Diyetetik Bölümünü kurarak bugün çok severek yürüttüğümüz bu mesleği bizlere kazandıran onursal rektörümüz Yüksek Öğretim Kurulu Başkanı Sayın Prof. Dr. İhsan Doğramacı'ya da şükranlarımızı sunarız.

Beslenme ve Diyetetik Bölümü Mezunları Tarafından Yapılan Yayınlar

Besin Öğeleri İle İlgili Yayınlar :

- A Vitamini Tüketimi İle Trahom Arasındaki Etkileşmeler
- Bazı Meyva Sularının Vitamin C ve Mineral İçeriği
- Havuç ve Ispanak Karotenlerinin İnsan Organizmasında Kullanılma Durumu
- Türkiye'de Üretilen Bazı Yiyeceklerin Fosfor Değerleri
- Farklı Düzeylerde Protein Alımının Çinko, Bakır, Kalsiyum Dengesi Üzerine Etkisi
- Niasin, Pantotenik Asit ve Protein İlişkisi
- Riboflavin Yetersizliği Sorunu - Besinlere Uygulanan İşleme Yöntemlerinin Etkisi

Besinlerle İlgili Yayınlar :

- Ekmek Tüketimi ve Atımı, Türleri, Protein Değerleri
- Ekmeklik Unlarda ve Ekmeklerde Aflatoksin Durumu

- Tahılların Küflenme Durumu ve Üretilen Küf Türleri
- Ekmeklerdeki Demirin İnsanlarda Kullanılması
- Ekmeklerdeki Çinkonun İnsanlarda Kullanımı
- Türkiye’de Uygulanmakta Olan Hazırlama, Pişirme ve Saklama Süreçlerinin Yeşil Yapraklı Sebzelerin C Vitaminine Etkisi
- Kızartma Yöntemlerinin Kızartılan Yiyeceğin Kalitesine Etkisi
- Çocuk Mamalarının Protein Kalitesi
- Özel Diyabetik Besinlerin Besin Öğeleri Değerleri ve Diyabetli Hastalar Tarafından Kullanılma Durumu

Hastalıklarla İlgili Yayınlar :

- Kolesterolü Yüksek Hastaların Beslenme Alışkanlıkları
- Kan Kolesterol Düzeyine Beslenme Alışkanlıklarının Etkisi
- Düşük Kolesterolü Diyetlerin Etkinliği
- Diyabetli Hastalar ve Şişmanlık
- Diyabetli Hastaların Beslenme Alışkanlıkları
- Yapay Tadlandırıncıların Diyabetli Hastalar Tarafından Kullanılma Durumu
- Şişmanlıkta Uygulanan Diyetlerin Etkinliği
- Kronik Böbrek Yetmezliği Olan Hastalara Uygulanan Diyetlerin Etkinliği
- Kronik Böbrek Yetmezliğinde Besin İçinde Verilen $Al(OH)_3$ in Etkinliği
- Ülserin Oluşumunda ve Tedavisinde Beslenmenin Etkisi
- Ortopedik Hareketsiz Yatan Hastaların Tedavilerinde Değişik Kalsiyum Alımlarının Etkisi
- Kaliteli Proteinlerin Yanıklı Hastaların İyileşmesine Etkisi
- Basit Gıvatrın Yerleşim Yerlerine Göre Durumu

Anne ve Çocuk Beslenmesiyle İlgili Yayınlar :

- 0 - 60 Ay Arası Çocukların Deri Kıvrım Kalınlığı Ölçümleri İle Beslenme Durumlarının Saptanması
- Orta Zincirli Yağ Asitlerinin Malnütrisyonlu Çocuklarda Kullanımı
- Erken Yaşlarda Yetersiz ve Dengesiz Beslenmenin Davranış ve Gelişime Etkisi
- Kentsel ve Kırsal Alandaki 0 - 5 Yaş Grubu Çocukların Beslenmesini Etkileyen Ekolojik Etmenler

- Bebek ve Çocuk Ölümleri İle Ailelerin Beslenme ve Sosyo -Ekonomik Düzey İlişkileri
- Okul Öncesi Eğitim Programının Çocukların Yemek Yeme Durumlarına Etkisi
- Çalışan Annelerin Çocuklarının Sağlık ve Beslenme Durumu
- Gebe Beslenmesi ve Saç Morfolojisi
- Gebelikte Anne Beslenmesinin Bebeğin Sağlığına ve Doğum Ağırlığına Etkisi
- Emzikli Annenin Beslenmesinin Sütün Bileşimine Etkisi
- Annelerin Beslenme Durumu İle Süt Verme Süreleri İlişkisi
- Çalışan Annelerin Süt Verme Süreleri

Kurumlarda Yapılan Çalışmalar :

- Kurumlarda Yemek Standartlaştırma ve Bilgisayarla Menü Planlama
- Kurumlarda Çalışan Personelin Fonksiyonel Analizi ve Verimliliği
- Kurumlarda Porsiyon Kontrolü
- Kurumlarda Ekmek ve Yemek Artıkları
- Kurum Mutfaklarında Sanitasyon
- Yaşlıların Barındırıldığı Kurumlarda Beslenme Servisi ve Yaşlıların Beslenme Durumu
- Çocuk Yuvalarında Beslenme Servisi Durumu

Sporcular Üzerinde Yapılan Çalışmalar :

- Sporcuların Beslenme Alışkanlıkları
- Koşucuların Vitamin Kullanımı - Vitamin Performans İlişkisi
- Kısa ve Orta Mesafe Erkek Koşucularının Beslenme Durumları ve Performans İlişkisi
- Güreşçilerin Beslenme Alışkanlıkları ve Sağlık Durumları

Diğer Yayınlar :

- Çukurova Pamuk İşçisi Ailelerinin Beslenme Durumu
- Sanayi Kesiminde Çalışan Çırakların Beslenme Durumları
- Kente Göç Eden Ailelerde Beslenme Alışkanlıklarında Oluşan Değişmeler
- Kentleşmeye Bağlı Besin Tüketiminde Değişmeler
- Mevsimlere Bağlı Besin Tüketim Değişmeleri
- Ramazan'ın Beslenme Durumuna Etkisi

- Ev Kadınlarının Beslenme Bilgi Düzeylerinin Saptanması
- İlkokullarda Görevli Öğretmenlerin Beslenme Bilgi Düzeyleri
- Yiyeceklerin Sağlıkla İlişkisi Konusunda Halkın İnanç ve Uygulamaları
- Hayvansal Kaynaklı Besinlerin Tüketim Durumu
- Türkiye'nin Çeşitli Bölgelerindeki Ailelerin Besin Tüketim Durumları ve Sağlık Durumları

Kitaplar

Yıl	A d ı	Yazarı
1969	Gıda Beslenme ve Diyet	A. Baysal
1969	Gıda Kompozisyon Cetvelleri	O. Köksal A. Baysal U. Güneylli
1970	Poliklinik ve Hastaneden Çıkan Hastalara Verilecek Diyet Listeleri	U. Güneylli A. Baysal
1974	Yatılı ve Yarı Yatılı Okullarda Yemek Planlama	T. Kutluay N. Babalık S. Çolak
1975	Beslenme	A. Baysal
1976	Toplu Beslenme Yapılan Kurumlar İçin Yemek Planlama ve Yıllık Yemek Listeleri	T. Kutluay A. Baysal
1977	Toplu Beslenme Yapılan Kurumlar İçin Standart Yemek Tarifeleri	T. Kutluay
1980	Kurum Beslenmesi	T. Kutluay S. Birer
1981	Besin Kimyası, Besin Kontrolü ve Analizleri	S. Yücecan S. Baykan
1981	Yiyecek Hazırlama ve Pişirme Teknikleri	B. Ünver H. Sacır
1982	Besin Mikrobiyolojisi	B. Ünver S. Baykan H. Sacır K. Özcan

Bu kitapların yanında «Hastalıklarda Beslenme» konusunda yazılan bir başka kitabın da hazırlıkları tamamlanmak üzeredir. Pek yakında bu kitap da baskıya verilecektir.